

Tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg i Ekerö kommun

Om den fristående förskolan/den pedagogiska omsorgen

Verksamhetens namn Waldorfförskolan Solstugan	Huvudman för verksamheten Solstugan på Ekerö AB	Organisationsform Aktiebolag
Adress Mossvägen 3, 178 33 Ekerö	Telefonnummer 08/56035249	
☒ Fristående förskola	☐ Pedagogisk omsorg	
Kontakt för verksamheten Marie Nyström Blücher	E-post forskola.solstugan.ekero@telia.se	

Genomförande av tillsynen

Tjänsteman som deltagit vid tillsynen Jacob Holm	Datum för tillsynen 21 november 2019
Tjänsteman som deltagit vid tillsynen Anne-Louise Andersson	
Typ av tillsyn ☒ Regelbunden tillsyn ☐ Riktad tillsyn ☐ Förstagångstillsyn	
Beskrivning av genomförandet av tillsynen Begärd dokumentation gicks igenom innan besöket. Därefter besöktes verksamheten på förmiddagen den 21 november. Intervju med personal, rektor samt deltagande i verksamheten med barn och personal närvarande.	

Fakta om verksamheten

Antal inskrivna barn på enheten vid tillsynsbesöket 16
Antal avdelningar på enheten 2
Antal barn per heltidstjänst 4
Antal barn per heltidsanställd med pedagogisk högskoleutbildning 3, varav en med waldorfläro utbildning
Pedagogisk inriktning Waldorfpedagogik

Områden granskade vid tillsynen

Allmänna förutsättningar

- Villkor för beslut om godkännande och rätt till bidrag (2 kap. 5 § skollagen)
- Huvudmannens ansvar (2 kap. 8 §)
- Ledningen av utbildningen (2 kap. 9-11 §)
- Personalen (2 kap. 13 §)
- Registerkontroll av personal (2 kap. 31 § skollagen)
- Kompetensutveckling (2 kap. 34 § skollagen)
- Öppettider och erbjudande (8 kap. 3-7 §§ skollagen)
- Barngrupperna (8 kap. 8 § skollagen)
- Avgifter (8 kap. 16 § skollagen)
- Samverkan och anmälan till socialtjänst (29 kap. 12 § skollagen)
- Tystnadsplikt (29. Kap 14 §)

Utveckling av verksamheten

- Systematiskt kvalitetsarbete (4 kap. 3-8 §§ skollagen)
- Inflytande och samråd (4 kap. 9, 12-14 §§ skollagen)
- Särskilt stöd (8 kap. 9 § skollagen)
- Modersmålsstöd (8 kap. 10 § skollagen)
- Förskola och hem (8 kap. 11 § skollagen, kap. 2.4 Lpfö 98)
- Övergång och samverkan (kap. 2.5 Lpfö 98)
- Uppföljning, utvärdering och utveckling (kap. 2.6 Lpfö 98)
- Förskolechefens ansvar (kap. 2.7 Lpfö 98)

Pedagogiskt innehåll

- Syftet med utbildningen (1 kap. 4 § skollagen)
- Utformningen av utbildningen (1 kap. 5, 7 §§ skollagen)
- Barns lärande och personliga utveckling (3 kap. 3 § skollagen)
- Information om barnets utveckling (3 kap. 4 § skollagen)
- Utbildningens syfte (8 kap. 2 § skollagen)
- Normer och värden (kap. 2.1 Lpfö 98)
- Utveckling och lärande (kap. 2.2 Lpfö 98)
- Barns inflytande (kap. 2.3 Lpfö 98)

Övrigt

Måltider, konfessionella inslag.

Förslag på åtgärder och sanktioner efter tillsynen

(Barn- och utbildningsnämnden fattar beslut om åtgärder och sanktioner)

Ingen åtgärd (26 kap. 12 § skollagen)

Bedömning:

Anmärkning (26 kap. 11 § skollagen)

Bedömning: Läroplanen för förskolan (Lpfö 2018)

Av förskolans läroplan framgår bland annat att barnen ska ges tid, rum och ro till eget skapande. De ska få möjlighet att utforska, reflektera kring och beskriva sin omvärld. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Detta innebär att barnen ska få möjlighet att konstruera, forma och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. På så sätt är skapande både ett innehåll och en metod i förskolan för att främja barnens utveckling och lärande. Vidare framgår av läroplanen att utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla förståelse för den digitalisering de möter i vardagen. Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att de på sikt ska kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Vid besök i förskolans innemiljö syns det tydligt att den fria leken har en central plats i lärmiljön samt att det ges stort utrymme för rollek och gestaltning. Sång, musik, rörelse och eurytmi har en given plats i barnens läroprocesser. Information framkommer om att förskolan arbetar med vissa inslag av skapande, så som tekniken "vått i vått", eller att rita och måla tillsammans med en pedagog. Dock är det inte synligt i lärmiljön, om barnen har möjlighet att utforska, utvecklas och lära genom mångfald av skapande och laborerande material, eller har möjlighet till utforskande med hjälp av många olika tekniker. Inte heller syns digitala verktyg tillgängliga för barnen i förskolans lärmiljö. Personalen uppger att de precis inlett arbetet med digitala verktyg genom att barnen har fått fotografera. Barn- och utbildningsförvaltningen anser dock att huvudmannen bör tillse att barnen i större utsträckning ges möjlighet att utveckla sin digitala kompetens i enlighet med bestämmelserna.

Barn- och utbildningsförvaltningen förutsätter att förskolan intensifierar sitt arbete med att utveckla sin lärmiljö dels genom mångfald av skapande och laborerande material, dels genom digitala verktyg i syfte att lägga grunden till en adekvat digital kompetens hos barnen.

Föreläggande (26 kap. 10 § skollagen)

Bedömning: Enligt 4 kap. skollagen ska huvudmannen för en verksamhet inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska även ske på förskolenivå och under medverkan av förskollärare. Barn och vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på arbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollag och läroplan uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förskolans dokumentation samt av de samtal som förts med personal och rektor framkommer att förskolan har ett systematiskt kvalitetsarbete. Tillsynen visar dock att det kan utvecklas.

Förskolan har ett dokument som heter *Plan för systematiskt kvalitetsarbete för 2018-2019*. Av dokumentet framgår att förskolan i sitt kvalitetsarbete fördjupat sig i området språk och kommunikation. Det framgår dock inte varför just detta område valts ut specifikt, t.ex. genom att en utvärdering visat att just barnens språk och kommunikation identifierats som ett utvecklingsområde. Verksamheten behöver utveckla arbetet med att utvärdera sin verksamhet så att de åtgärder som vidtas är kopplade till de utvecklingsområden som identifierats. Detsamma gäller förskolans *Arbetsplan läsår 18/19* i vilken ett antal förbättringsområden är utpekade. Det framgår inte vilken uppföljning och analys som föregått framtagandet av dessa utvecklingsområden.

Kvalitetsarbetet syftar till att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas. Av förskolans verksamhetsplan och beskrivningen av förskolans systematiska kvalitetsarbete framgår att verksamheten har angett mål utifrån förskolans läroplan. Förskolan har även angivit sina egna mål i sin verksamhetsplan. Dessa motsvarar till viss del de nationella målen i förskolans läroplan. Det saknas emellertid en redovisning av om förskolan uppnår sina satta mål eller de mål som finns i läroplanen. Arbetet med förskolans måluppfyllelse behöver därför utvecklas så att det tydligare framgår om förskolan når de uppsatta målen. Huvudmannens uppföljning omfattar således inte förskolans hela uppdrag som det beskrivs i läroplanen, vilket behöver förbättras.

Det finns annars risk för att förskolan inte fokuserar på rätt åtgärder som ska syfta till att utveckla utbildningens kvalitet. I samtal med personal och rektor ges en bild av att de arbetar med att utveckla verksamheten kontinuerligt. Men samtidigt visar intervjuerna att det råder viss osäkerhet kring vad deras utvärderingar visat och vad som faktiskt behöver utvecklas.

Det är viktigt att tänka på att den samlade dokumentationen av kvalitetsarbetet ska innehålla verksamhetens kvalitetsutveckling och inte uppgifter om resultat på individnivå.

Generellt kan framhållas att tillsynen visar att det är lite oklart hur verksamheten bedriver sitt kvalitetsarbete i praktiken samt resultatet av kvalitetsarbetet. Skolverket har tagit fram allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet, *Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet*.

Åtgärder: Huvudmannen ska lämna en redovisning av hur verksamhetens process med att systematiskt arbeta med kvalitetsarbetet ser ut. Av redovisningen ska framgå att huvudmannen och personalen

- följer upp resultat och måluppfyllelse,
- analyserar resultaten för att bedöma kvaliteten samt orsaker till eventuell bristande måluppfyllelse,
- identifierar utvecklingsinsatser som ska genomföras samt
- hur genomförandet har fungerat och vilken effekt insatserna har haft.

Tid: 2020-05-15

Bedömning: Läroplanen för förskolan (Lpfö 2018)

I läroplanen för förskolan föreskrivs att utbildningen i förskolan ska utvecklas så att den svarar mot de nationella målen. Huvudmannen har ett ansvar för att så sker. Rektorns ledning samt förskollärares ansvar för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och arbetslagets uppdrag att främja barns utveckling och lärande är förutsättningar för att utbildningen ska utvecklas och hålla hög kvalitet. En sådan utveckling kräver att rektor och alla som ingår i arbetslaget systematiskt och

kontinuerligt dokumenterar, följer upp, utvärderar och analyserar resultaten i utbildningen. I kapitel 2.6 anges vidare att personalen kontinuerligt och systematiskt ska följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunnande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.

Vid intervju med förskolans personal framkommer att pedagogerna inför utvecklingssamtal med vårdnadshavare, "ur minnet" skriver ner tankar om varje barns utveckling och behov av stöd från förskolan. Personalen och rektor uppger att de vid olika samlingar pratar om barnens utveckling men att de inte egentligen dokumenterar. Det framkommer dock inte av genomförda intervjuer eller i framskrivna dokument att förskolan kontinuerligt och över tid gör observationer samt dokumenterar varje barns lärprocesser och progression i syfte att säkerställa barnets utveckling i enlighet med målen i läroplanen. Barn- och utbildningsförvaltningen anser mot denna bakgrund att Solstugan på Ekerö AB behöver utveckla denna del av verksamheten.

Åtgärder:

Huvudmannen ska se till att

- De kontinuerligt och systematiskt följer, dokumenterar och analyserar varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunnande
- De utvärderar hur förskolan tillgodoser varje barns möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.

Tid: 2020-05-15

Föreläggande med vite (26 kap. 27 § skollagen)

Bedömning

Åtgärder:

Tid:

Återkallelse (26 kap. 13-16 §§ skollagen)

Bedömning

Åtgärder:

Tid:

Tillfälligt verksamhetsförbud (26 kap. 18 §)

Bedömning:

Åtgärder:

Tid:

Övrigt

Verksamheten präglas vid vårt besök av lugn och ro där barnen tydligt är i centrum. Tillsynen visar att barngrupperna har en lämplig sammansättning. Förskolan uppger att de vid tidpunkt för tillsynen inte har barn i behov av särskilt stöd men de har rutiner framtagna för att uppmärksamma och utreda barn i behov av särskilt stöd. Personalen är närvarande och visar ett tydligt engagemang i barnen och uppmuntrar och möter barnen i den verksamhet som de befinner sig.

Underskrift

Datum och plats 2020-01-08	Diarienummer BUN19/136
Ansvarig tjänsteman Jacob Holm	Namnförtydligande

Om tillsyn av fristående förskola

Ur Skollagen 2010:800 26 kap:

"Definition av tillsyn:

2 § Med tillsyn avses i denna lag en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen."

"Tillsynens omfattning

4 § En kommun har tillsyn över: 1. förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket, och 2. pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 §. Kommunens tillsyn enligt första stycket omfattar inte tillsyn över att bestämmelserna i 6 kap. följs."

"Tillträde till lokaler och andra utrymmen

6 § En tillsynsmyndighet har för sin tillsyn rätt att på plats granska sådan verksamhet som står under dess tillsyn. Tillsynsmyndigheten har i den omfattning det behövs för tillsynen rätt att få tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten."

"Uppgiftsskyldighet

7 § Den vars verksamhet står under tillsyn enligt denna lag är skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen."

"Förebyggande åtgärder

9 § Tillsynsmyndigheten ska inom ramen för sin tillsyn lämna råd och vägledning."

- Denna blankett ska användas vid tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg i Ekerö kommun. Originalen av dokumentet ska förvaras i Barn- och utbildningsnämndens diarium. En kopia ska ges till granskad verksamhet.
- Mer information finns i dokumentet *Riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg i Ekerö kommun*.